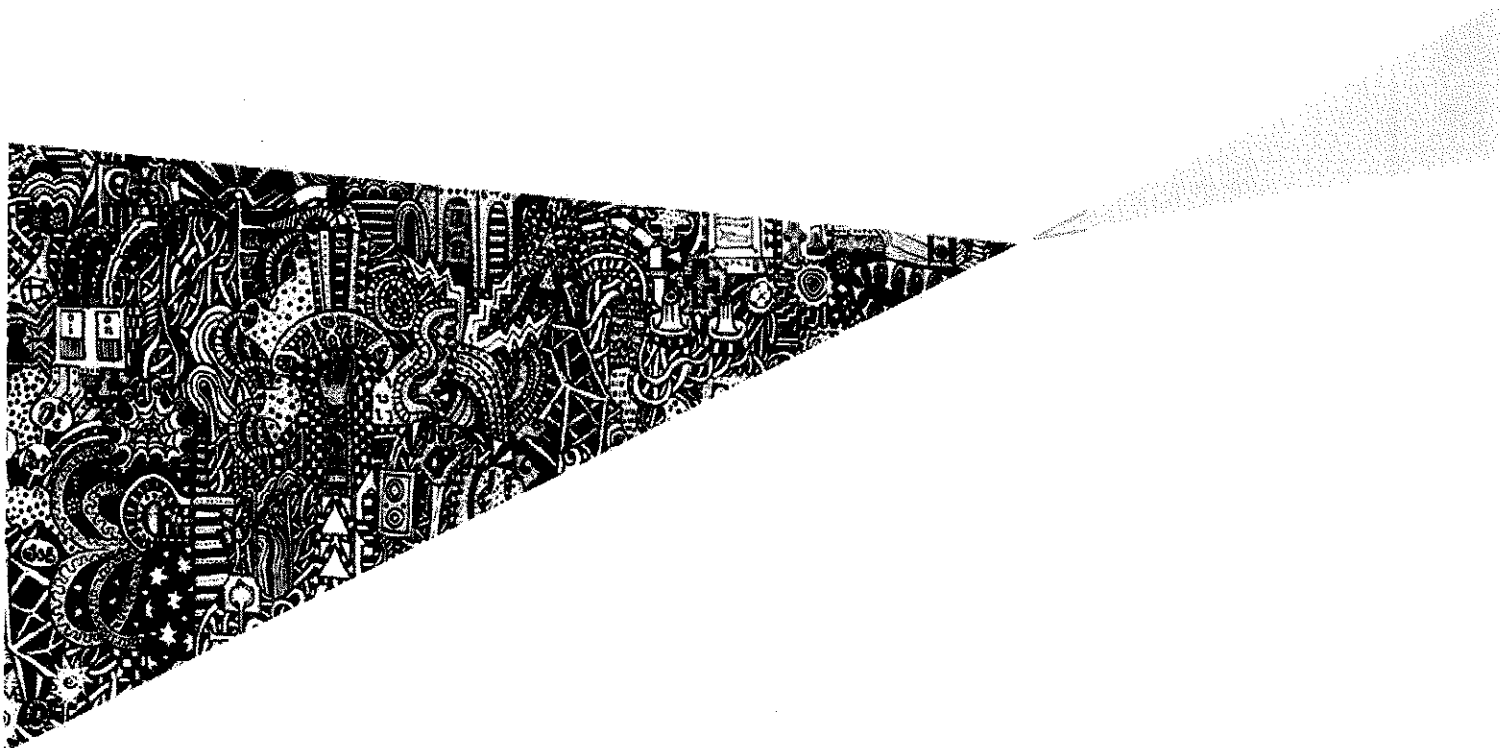

Uddevalla kommun

Granskning av bokslut 2008-12-31

Innhållsförteckning 2008

1. Sammanfattning av våra noteringar.....	3
1.1 Måluppföljning	3
2. Resultaträkningen	5
2.1 Verksamhetens kostnader	5
2.2 Skatteintäkter och generella statsbidrag	5
3. Driftsredovisningen.....	6
4. Balansräkningen.....	7
4.1 Materiella anläggningstillgångar	8
4.2 Finansiella anläggningstillgångar.....	8
4.3 Lager tomtmark	8
4.4 Upplupna intäkter	8
4.5 Avsättning.....	9
4.6 Leverantörsfakturor	9

1. Sammanfattning av våra noteringar

Vi har granskat i kommunens årsredovisning vari ingår resultat- och balansräkningar med nothänvisningar, finansieringsanalyser, driftredovisning, investeringsredovisning samt nämndernas verksamhetsredovisningar.

Revisionen har utförts enligt god revisionsred i kommunal verksamhet.

Vår bedömning är att granskat material överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och god redovisningsred och att bokslutet och årsredovisningen i alla väsentliga delar är korrekt upprättat och ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Efter utförd revision avseende räkenskapsåret 2008 lämnas härmed följande bokslutsrapport där de väsentligaste iakttagelserna för en bedömning av kommunens bokslut år 2008 kommenteras.

Noteringar och rekommendationer utifrån vår granskning av intern kontroll under hösten 2008 redovisas i separat rapport, bilaga 1.

1.1 Måluppföljning

Från och med 2006 gäller för samtliga kommuner:

- att kommunfullmäktige skall fastställa mål för "god ekonomisk hushållning"
- att uppföljning av dessa mål skall göras i delårsrapport och årsredovisning
- att kommunens revisor skall granska och bedöma måluppfyllelsen.

Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning skall styra kommunen mot ändamålsenlighet och effektivitet.

1.1.1 Avstämning av kommunens finansiella mål

Kommunen har fyra finansiella mål. Vid vår avstämning konstaterar vi att två av dessa mål uppnås helt, ett mål uppnås delvis medan ett mål inte nås. Det mål som inte nås är nettokostnadsandelen som uppgår till 98,7 % och där målet är 97,7 %. En viktig orsak till detta är den avsättning som gjorts för kända kostnader för IKEA-etableringen.

1.1.2 Avstämning av verksamhetsmål

Revisorerna skall bedöma hur nämnderna har genomfört sina uppdrag utifrån fullmäktiges fastställda mål för verksamheterna. Revisorerna har arbetat med uppföljning av verksamhetsmål under året och denna granskning redovisas i rapporterna "Granskning av tre nämnders implementering och uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag" samt årlig granskning av kommunens nämnder.

1.1.3 Avstämning av balanskravet

Det lagstadgade balanskravet innebär att verksamheternas intäkter ska täcka verksamheternas kostnader. Vid avstämning av balanskravet får realisationsvinster inte medräknas.

Avstämning mot balanskravet:

Mkr	2008
Årets resultat enligt resultaträkningen	28 Mkr
Justering för realisationsvinster	- 25 Mkr
Justering för realisationsförluster	0,0
Justerat resultat	3 Mkr

Avstämningen utvisar att balanskravet klaras 2008.

2. Resultaträkningen

Resultaträkningen har granskats per nämnd utifrån vår genomgång av väsentliga rutiner, kontoanalyser, verifikationsgranskning samt jämförelse mot utfall föregående år.

(MKR)	Utfall 2008	Utfall 2007	
Verksamhetens intäkter	754	747	
Verksamhetens kostnader	-2 874	-2 753	2.1
Avskrivningar	-105	-100	
Jämförelsestörande poster	<u>-18</u>	<u>14</u>	
Verksamhetens nettokostnad	-2 243	-2 092	
Skatteintäkter och generella statsbidrag	2 273	2 159	2.2
Finansiella intäkter	35	23	
Finansiella kostnader	<u>-37</u>	<u>-27</u>	
Årets resultat	28	63	

Årets resultat är nästan 20 Mkr sämre än det budgeterade resultatet om 47,0 Mkr. Budgetavvikelsen kan främst förklaras av nämndernas driftsredovisning som avviker från budget med -23,6 Mkr. I driftsresultatet ingår reserveringen för kända kostnader Torp Östra med -38,5 Mkr samt reavinster vid avyttring av anläggningstillgångar +25 Mkr.

Utöver nämndernas driftsredovisning har noterats att nedskrivning av fordran på Ljungskile SK skett med -5 Mkr, pensionskostnader avviker med -8,7Mkr, lönereserver -7,4 Mkr, finansnetto -4,6 Mkr och övrigt -1,1 Mkr.

Samtidigt noteras att skatteintäkter är 18 Mkr högre än budget och arbetsgivaravgifter 12,6 Mkr.

2.1 Verksamhetens kostnader

Jämfört med år 2007 uppvisar verksamhetens kostnader en ökning med 120,4 Mkr (4,4%). Vi kan konstatera att kostnadsökningstakten har ökat jämfört med tidigare då ökningen var 92,9 Mkr (3,5 %) mellan år 2006 och 2007.

Det är främst kommunens personalkostnader som har ökat mellan år 2007 och 2008 med 44,5 Mkr (2,3 %). Motsvarande ökning mellan år 2007 och 2006 uppgick till 81,1 Mkr (4,4 %).

Årets förändring är dels hänförlig till generella löneökningar inklusive sociala avgifter med 50,4 Mkr och dels till pensionskostnader som minskat med 9,4 Mkr.

2.2 Skatteintäkter och generella statsbidrag

Kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 113,7 Mkr (5,3 %) vilket är i något högre än ökningen mellan år 2007 och 2006 som var 89,7 Mkr (4,3 %).

3. Driftsredovisningen

(Mkr)

Verksamheterna redovisar ett samlat resultat som understiger budget med 19,8 Mkr.

Vi har analyserat kommunens driftredovisning mot budget. Därvid har följande större avvikelser konstaterats:

Kommunstyrelsen	-4,9
Socialnämnden	15,8
Tekniska nämnden	-10,2
Barn och utbildning	-24,9

Kommunstyrelsens avvikelse från budget är främst hänförlig till 11,5 Mkr-programmet.

Socialnämnden redovisar ett positivt resultat uppgående till 15,8 Mkr att jämföras med prognosen i delårsbokslutet om 0,3 Mkr. Den största avvikelsen återfinns inom individ och familjeomsorgen som redovisar ett överskott om 9,5 mkr (prognosen vid delårsbokslutet var 2,4 Mkr). Vidare noteras en positiv avvikelse inom gemensam verksamhet på 12,6 Mkr (vid delårsbokslutet var prognosen 5,8 Mkr). Avvikelsen mellan utfall och budget men även mellan utfall och prognoser under året måste noggrant analyseras och åtgärdas.

Tekniska nämndens negativa avvikelse är hänförligt till avsättning för markexploatering vid Torp Östra med 38,5 Mkr samt obudgeterade realisationsvinster vid avyttring av tomtmark och bostadsrätter om 25,1 Mkr. Obudgeterade intäkter vid överlåtelse av renhållningen har påverkat resultatet positivt med 4,8 Mkr.

Barn och utbildningsnämnden redovisar ett negativt resultat om – 24,9 Mkr som främst beror på felbudgeterade interkommunala ersättningar, bidrag till fristående skolor, skolskjutsar och skolmältider. Revisorerna ser med största allvar på att nämnden i delårsrapporten per augusti redovisade en prognos om – 4,3 Mkr och att nämndens stora underskott blev känt först i januari 2009. Detta innebär att nämndens ekonomistyrning och uppföljning inte har fungerat tillfredsställande under året.

4. Balansräkningen

Tillgångar	2008	2007
Materiella anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	1 574,7	1 509,2
Maskiner och inventarier	95,3	95,1
Summa materiella anläggningstillgångar	1 670,0	1 604,3 4.1
Finansiella anläggningstillgångar		
Värdepapper, andelar och bostadsrätter	42,0	42,0
Långfristiga fordringar	695,6	535,2 4.2
Summa finansiella anläggningstillgångar	737,6	577,2
Summa anläggningstillgångar	2 407,6	2 181,5
Omsättningstillgångar		
Förråd mm	48,8	58,3 4.3
Kortfristiga fordringar	193,9	147,7 4.4
Kortfristiga placeringar		
Kassa och bank	122,4	35,6
Summa omsättningstillgångar	365,1	241,6
Summa tillgångar	2 772,7	2 423,1
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital, avsättningar och skulder	1 177,5	1 114,7
Årets resultat	27,7	62,8
Summa eget kapital	1 205,2	1 177,5
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner	38,2	35,4
Övriga avsättningar	56,7	28,4
Summa avsättningar	94,9	63,8
Skulder		
Långfristiga skulder	901,3	666,0
Kortfristiga skulder	571,3	515,8
Summa skulder	1 472,6	1 181,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 772,7	2 423,1

4.1 Materiella anläggningstillgångar

Årets förändringar av materiella anläggningstillgångar består av:

Ingående balans	1 604,3
Investeringar	194,5
Försäljningar	-23,9
Avskrivningar	<u>-104,9</u>
Utgående balans	1 670,0

Årets investeringar avser ombyggnad av Ramnerödsskolan (11,7 Mkr) och överföringsledning Ljungskile (76 Mkr) samt markområde Sörvik 13 Mkr.

Enligt kommunens investeringsredovisning utvisar årets investeringar en negativ budgetavvikelse om 5,9 Mkr. Investeringsbudgeten uppgick till 188,6 Mkr.

Vid vår granskning har vi noterat att det bitvis är dåliga underlag, speciellt vad gäller fastigheterna. Det går inte att ur systemet få listor som specificerar årets anskaffningar, vilket försvåra granskningen avsevärt.

Det vore önskvärt att det i framtiden tas fram bättre förteckningar över årets anskaffningar.

4.2 Finansiella anläggningstillgångar

Kommunen har under året lämnat ett lån till Ljungskile sportklubb med 5 Mkr. Lånet ska amorteras med 550 tkr per år enligt ett särskilt sponsor avtal. I bokslutet har kommunen skrivit ned fordran till noll och det är vår bedömning att detta är en korrekt redovisning.

Långfristig utlåning till Uddevalla Energi har ökat med 165 Mkr och den totala fordran är nu 570 Mkr.

4.3 Förråd mm

I balansposten ingår exploateringsfastigheter med 9,3 mkr. Försäljning av tomtmark redovisas inte som försäljningsintäkt vid delförsäljningar. I dagsläget avvaktas intäcksredovisningen tills dess att exploateringsområdet slutredovisas.

Enligt RR11 Intäkter ska kostnader och intäkter hänförliga till samma transaktion eller händelse redovisas samtidigt enligt matchningsprincipen, vilket innebär att kostnader för anskaffning och iordningställande ska bokföras samtidigt som intäkterna. Kan man inte urskilja specifika utgifter för respektive tomt bör anskaffningsvärdet beräknas schablonmässigt utifrån skälig grund.

4.4 Upplupna intäkter

I årets bokslut kvarstår en fordran på Kynnigrud med 900 tkr som uppstod 2006 vid försäljning av Varvet 2. Fordran är ännu ej reglerad och borde om ej betalning sker inom det närmaste året redovisas som långfristig fordran om detta är avsikten.

Förutbetalda hyror avseende första kvartalet 2009 redovisas med bristfälliga underlag. Det vore önskvärt att posten styrks genom underlag såsom listor över vad som utdebiteras som hyror under december månad samt vad som betalats in före årsskiftet avseende dessa.

Vad gäller interimsposter i allmänhet periodiseras ofta små belopp, vilket gör att det blir många underlag på olika ansvar. Kommunen har en policy som säger att belopp under 5 tkr ej behöver periodiseras samt att periodiserade belopp ska styrkas med underlag.

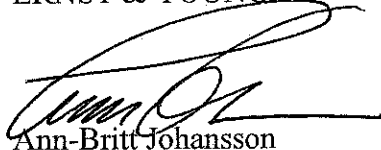
4.5 Avsättningar

Bland årets avsättningar har upptagits en post avseende IKEAs etablering i Uddevalla. Avsättning har skett med kända kostnader om 38,5 Mkr. Förhållandet är även omnämnt under ansvarsförbindelser då den totala kostnaden i dagsläget inte är känd.

4.6 Leverantörsfakturor

Leverantörssystemet Marakanda kan i dagsläget inte hantera periodiseringar, utan detta får ske manuellt, vilket innebär många bokföringsordrar och risk för periodiseringsfel. Leverantörsskulderna har ökat 46 Mkr eller 49 % jämfört med föregående år till stor del beroende på fakturor avseende överföringsledningen.

Göteborg 2009-03-16
ERNST & YOUNG AB

Ann-Britt Johansson
Certifierad kommunal revisor

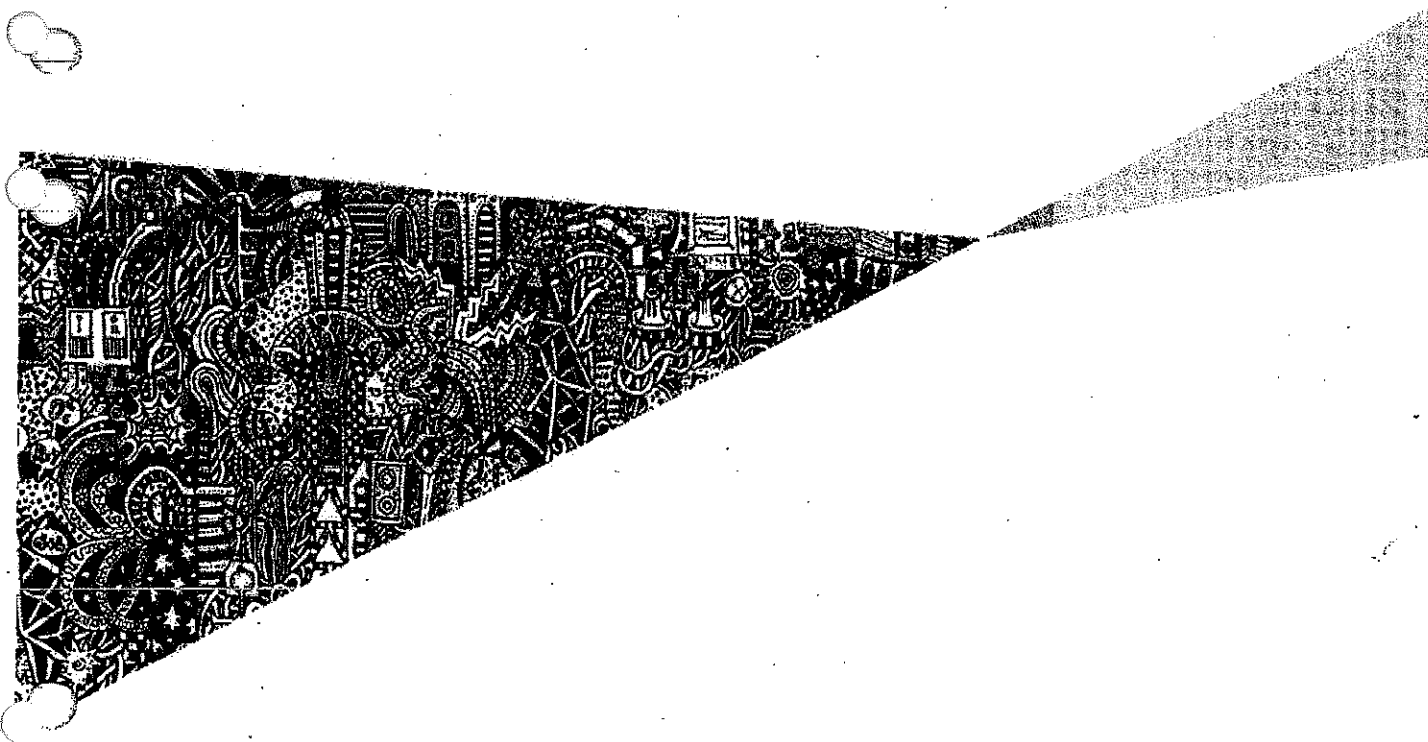
Yvonne Larsson
Godkänd revisor

Revisionsrapport 2008
Genomförd på uppdrag av revisorerna
15 december, 2008

Bil 7

Uddevalla Kommun

Löpande granskning 2008

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
1.1 Granskningsansats	2
2. Iakttagelser	3
2.1. Kontoanalyser av känsliga konton	3
2.2. Allmän status – leverantörsfakturor och övrigt bokföringsmaterial	3
2.3. Granskning av förvaltningschefernas löner och ersättningar	4
2.4. Granskning av nämndernas ordföranden och vice ordförandes arvoden och ersättningar	4
2.5. Intern kontroll av förrådslager	4
2.6. Hantering av körjournaler	5
2.7. Förteckning över konstföremål	5
2.8. Skattemässig hantering av hem-pc till förtroendevalda	5
2.9. Granskning av moms och uppbördsdeklarationer	5
2.10. Granskning av investeringar – Tekniska nämnden	5
3. Uppföljning av föregående års rapport	6
1.2 Uppföljning av föregående års rapport	6

1. Inledning

1.1 Granskningsansats

Som ett led i årets redovisningsrevision har våra noteringar från vår granskning av intern kontroll under hösten 2008 sammanställts.

Vår granskning täcker de områden och aspekter som vi har bedömt vara väsentliga för revisionen och är inte av sådan omfattning att den täcker in alla svagheter i rutiner och intern kontroll.

Utöver genomgångar och analys av väsentliga rutiner utifrån upprättad riskanalys har vår granskning varit:

- Kontoanalyser av känsliga konton
- Läsning av leverantörsfakturor, kassaallegat och bokföringsorder
- Granskning av förvaltningschefernas löner och ersättningar
- Granskning av ersättningar och arvoden till förtroendevalda
- Intern kontroll av förrådslager
- Hantering av körjournaler
- Förteckning över konstföremål
- Skattemässig hantering av hemdatorer till ledamöter
- Granskning av moms och uppbördsdeklarationer
- Analys av aktiveringar av anläggningstillgångar
- Uppföljning av motsvarande granskning 2007.

2. Iakttagelser

2.1. Kontoanalyser av känsliga konton

Vi har granskat de konton som vid en översiktlig genomgång visade på stora avvikelser jämfört med föregående år samt representationskonton.

Granskningen visade inte på något anmärkningsvärt och samtliga större förändringar hade godtagbara förklaringar.

Vad gäller representation är det endast ansvar 101 kommunledningskontoret inklusive räddningstjänsten, miljö och stadsbyggnadsnämnden med flera, som har lite större belopp. Övriga nämnder har mycket blygsamma representationskonton. Granskningen visade på bra underlag och korrekta beräkningar vid fördelning av avdragsgillt respektive ej avdragsgilla kostnader, vilket har betydelse för korrekta avdrag av ingående moms.

2.2. Allmän status – leverantörsfakturor och övrigt bokföringsmaterial

Vi har granskat externa och interna fakturor, bokföringsordrar samt kassaallegat med avseende på rörelsetillhörighet, kontering, attest samt att underlagen uppfyller kraven enligt Lagen om kommunal redovisning och Lagen om mervärdesskatt. Samtliga förvaltningar har granskats. Det material som granskats är bokfört innan Marakanda togs i bruk.

- Kultur & Fritid, Socialtjänsten och BuN. Vid flera tillfällen saknades deltagarförteckningar och program i samband med konferenser.
- Kultur & Fritid och kommunledningen. Flera fakturor saknar uppgift om leveransdatum och säljarens momsregistreringsnummer.
- Kommunledningen. Vid intern vidarefakturerings saknades ofta hänvisning till ursprungsfaktura
- Kultur & Fritid. I några fall saknades uppgift om att säljaren innehar F-skattebevis.
- Barn och Utbildning betalade fakturor utan att samtliga attester var ifyllda. Enligt uppgift arkiveras dock inga fakturor utan att de attesterats.

För att konferenser ska bedömas som avdragsgilla bör man bifoga ett program där det framgår vad som avhandlats samt en deltagarförteckning över vilka som deltagit. Vi rekommenderar att dessa dokument bifogas alla fakturor där man yrkar avdrag för ingående moms.

För att ingående moms ska vara avdragsgill krävs att fakturorna uppfyller vissa minimikrav som namn på parterna, datum för faktura och leverans, momssatser och momsbelopp samt uppgift om att säljaren är registrerad för mervärdesskatt. Det vore önskvärt att kontrollen av att dessa uppgifter är korrekta ligger på någon av attestanterna.

Vid en vidarefakturerings bör det framgå vad som ligger till grund för faktureringen och det är önskvärt att man på internfakturan hänvisar till ursprungsfaktura alternativt bifogar en kopia på densamma.

I de fall en leverantör som utför en tjänst saknar F-skattebevis kan uppdragsgivaren bli skyldig att innehålla preliminär skatt samt att betala sociala avgifter. Det är därför viktigt att

varje faktura kontrolleras med avseende på att säljaren lämnat denna upplysning på fakturan.

Samtliga attester bör vara ifyllda innan betalning av faktura sker.

2.3. Granskning av förvaltningschefernas löner och ersättningar

Förvaltningschefernas löner är granskade mot attesterade underlag och mot avtal. En person hade fått ut OB-tillägg trots att det enligt avtal ej ska utgå. Felet åtgärdas och en spärr ska läggas i systemet så att det inte kommer att ske i framtiden. Beloppet var inte väsentligt. I övrigt var granskningen utan anmärkning.

2.4. Granskning av nämndernas ordförande och vice ordförandes arvoden och ersättningar

Granskning av arvoden och ersättningar för perioden 2008-01-01 – 2008-06-30 har skett för följande förtroendevalda:

- Ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande i Kommunstyrelsen
- Ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande i Socialnämnden
- Ordförande och 2:e vice ordförande i Barn- och utbildningsnämnden (1:e vice ordförande granskas av personalkontoret).
- Ordförande och vice ordförande i Kultur- och fritidsnämnden
- Ordförande och vice ordförande i Tekniska nämnden
- Ordförande och vice ordförande i Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Majoriteten av de förtroendevalda som ingått i granskningen erhåller ersättning i enlighet med § 19 i Bestämmelser om ekonomiska ersättningar till förtroendevalda. Ersättningen inkluderar då årsarvode, timarvode samt ersättning för förlorad arbets- och semesterinkomst och pension. För att erhålla ersättning enligt § 19 skall den förtroendevalde ha omfattande kommunala uppdrag, d v s uppdrag som omfattar en sysselsättningsgrad på 40% av heltid. För de förtroendevalda som erhåller ersättning enligt § 19 har detta kontrollerats mot Personalutskottets beslut som togs 2008-01-21.

Övriga arvoden och ersättningar är stickprovsgranskade mot attesterade underlag. Kontroll har skett att arvodena överensstämmer med Bestämmelser om ekonomisk ersättning till förtroendevalda samt mot närvarolista vid nämndsammanträden. Kontrollberäkningar har gjorts avseende avdrag för offentligt uppdrag, ersättning för förlorad arbetsförtjänst, ersättning för förlorad pensionsförmån samt ersättning för förlorad semesterförmån. Vidare har underlag för reseräkningar kontrollerats.

Granskningen har skett utan anmärkning. Rutinen för hanteringen av arvoden och ersättningar till de förtroendevalda bedöms fungera tillfredsställande.

2.5. Intern kontroll av förrådslager

Det enda förrådslager som finns redovisat är tryckeriets förråd av papper och toner. Allt material som användes faktureras vidare.

2.6. Hantering av körjournaler

Alla förvaltningar följer kommunens policy avseende körjournaler för kommunens bilar förutom Kultur & Fritid som inte för körjournaler.

I kommunens policy står att en fordonsansvarig ska utses för varje bil och denne ska tillse att en körjournal upprättas där det framgår vem som använder bilen, mätarställning samt när och hur mycket som tankas.

Vi rekommenderar att även Kultur & Fritid upprättar körjournaler över användningen av förvaltningens bilar.

2.7. Förteckning över konstföremål

Kommunen saknar aktuell förteckning över innehav av konstföremål. År 2007 påbörjades ett långsiktigt omregistreringsarbete som inte färdigställdes på grund av personalbrist.

Vi rekommenderar att kommunen snarast tillser att en aktuell förteckning upprättas.

2.8. Skattemässig hantering av hem-pc till förtroendevalda

Ingen ledamot har hem-pc via kommunen. Detta fanns tidigare och då togs kostnad för denna upp som ett bruttolöneavdrag samt med tillägg för ett förmånsvärde.

2.9. Granskning av moms och uppbördsdeklarationer

Två momsdeklarationer har granskats mot redovisning i huvudboken utan anmärkning. Den moms som redovisas till Ludvika beräknas fortfarande enligt schablon, då det kräver ett stort arbete att hänföra momsen vid källan. Schablonen är baserad på föregående års bokslut.

2.10. Granskning av investeringar – Tekniska nämnden

Tekniska nämnden följer de allmänna reglerna för vilka investeringar som ska aktiveras. Investeringen ska vara > basbeloppet med en varaktighet av minst tre år. Numera aktiveras investeringarna då de tas i drift. Vi har stickprovvis granskat några projekt mot underliggande faktura, med avseende på attest, rörelsetillhörighet och fakturans utformning. Vi har vid vår granskning inte funnit något att anmärka på.

Principerna för interndebitering kommer att följas upp.

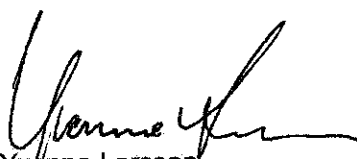
3. Uppföljning av föregående års rapport

1.2 Uppföljning av föregående års rapport

- Lönerutin - Uddevalla kommun har fortfarande ingen rutinbeskrivning för ändring i fasta register.
- Ludvikamoms – kommunen har uppdaterat schablonvärdena för beräkning av den s.k. Ludvikamomsen.

Uddevalla den 15 december 2008
Ernst & Young AB

Ann-Britt Johansson
Godkänd revisor och

Yvonne Larsson
Godkänd revisor

Certifierad kommunal revisor